

VERSLAG van de Commissie voor de bescherming van de wilde flora over 1938.

Was ons vorig jaarverslag reeds in mineur afgestemd; ditmaal zal dat haast in nog sterkere mate het geval moeten zijn.

Van alle kanten dreigt er gevaar voor ons oud-vaderlandse landschap met de daar in de loop der tijden natuurlijk gegroeide plantenwereld. Volmaakt terecht worden overal grote complexen minderwaardige „woeste gronden” met overheids-steun ontgonnen. Maar ook die „woeste gronden”, welke door de daar voorkomende

planten-associaties bewijzen ware kleinodiën te zijn, onvervangbare refugia voor planten-soorten, die niet als onkruid overal kunnen tieren, ook zulke terreinen worden bedreigd met kaalslag of bebossing, met ontginning, ontwatering, wegaanleg, vuilstorting en zo meer.

In Januari 1938 hield de voorzitter van onze commissie in de algemene vergadering van de Ned. Bot. Ver. zijn jaarrede over „de betekenis van natuurreservaten voor de botanische wetenschap”. Daarin betoogde hij ons goed recht, als wij de overheid vragen, dat de belangrijkste, voor de botanische wetenschap onmisbare terreinen behouden blijven. En tevens, hoe nodig, hoe onmisbaar zelfs een goede natuurbeschermings-wet wel is. Een soortgelijke waarschuwing liet hij ook horen op de dertiende „Monumentendag”, gehouden op 9 Juli 1938 te Gouda, op het 90e Nederl. Landhuishoudkundig Congres, gehouden op 25 Augustus te Meppel, in de vergadering van de Kon. Akademie van Wetenschappen en waar zich verder de gelegenheid maar voor deed.

Het resultaat was niet direct bemoedigend: het plan-Westhoff verscheen en een commissie tot voorbereiding van een natuurbeschermingswet werd samengesteld, zonder dat daar een bioloog zitting in heeft. Laten wij hopen, dat de voorzitter van die commissie, Dr J. A. VAN STEYN, die als directeur van het Staatsbosbeheer zich een goede natuurbescherming heeft betoond, hier een invloed ten goede kan hebben.

Dan onze bemoeiingen inzake bepaalde terreinen. Zowel onze commissie in haar geheel, als de leden ervan individueel deden hun best voor het behoud van de pracht-natuurlandschappen als de schorren langs het Zwin, de gorzen van Goeree, duinen bij Katwijk, duinen bij Haamstede, plassen bij Nieuwkoop en zo meer. In veel gevallen konden aan de advies-commissie-WEEVERS nuttige gegevens verschaft worden omtrent terreinen, voor welke ruilverkaveling was aangevraagd.

Op verzoek van de Commissie voor Phytosociologie en Veenonderzoek werd door onze commissie, samen met de planten-sociologische Werkgroep, een gezamenlijke tocht gemaakt naar het noorden van ons land om de veenterreinen van Vriezenveen en Fochteloo te bestuderen en te vergelijken. Beide bleken zeer verschillend en ieder voor zich zeer de moeite waard. Het veen van Fochteloo is inmiddels bij „Natuurmonumenten” in goede handen gekomen. Hopen wij, dat er ook nog een weg te vinden is om het vooral palaeobotanisch interessante terrein van Vriezenveen te kunnen behouden.

Onze Vereniging zelf zag de aan haar toevertrouwde terreinen toenemen. Het Wahlenbergia-reservaat in Overijsel bleef in goede staat. Slechts het houtgewas, dat wat te veel licht weg nam, moest iets gesnoeid worden. Daarnaast kwam dan de helling van de Bemelerberg als eerste botanische natuur-reservaat in Zd-Limburg, onze voortdurende aandacht vragen. Na schier eindeloze besprekingen en correspondenties hebben onze mede-leden Dr H. J. BECKERS en Dr J. HEIMANS, ter zijde gestaan door Ir D. C. VAN SCHAIK, het zover weten te brengen, dat dit terrein van de gemeente Bemelen gepacht kon worden. Over de betekenis van deze unieke helling schrijft HEIMANS in een afzonderlijke nota, die aan dit verslag moge toegevoegd worden. Voor zijn volhoudende actie in dezen verdient hij zeker onze warme dank!

Wat ten slotte de samenstelling van onze commissie betreft, trad in de ledenvergadering van Jan. 1938 Dr W. C. DE LEEUW als lid af, die door ondergetekende werd vervangen, aan wien wederom het secretariaat werd toevertrouwd.

JAN G. SLOFF,
secretaris comm. besch. wilde flora.

Bergen op Zoom, 31 Dec. 1938.
